

zomer 2015

HET STEENUILTJE

SEIZOENBLAD IVN MUNSTERGELEEN

Feest der Vergeten Groente
zondag 6 september

BELEEF DE NATUUR!

6 september Feest der Vergeten Groente

Ook dit jaar weer een gezellige themadag in de Heemtuin. De Boerengaard is er in het voorjaar helemaal op ingericht. Kom kijken proeven en proberen op zondag 6 september tussen 11.00 & 16.00 uur!

Agenda blz. 16

Snijbiet

Feest der vergeten groente op 6 september, heemtuin Munstergeleen

Snijbiet of Warmoes (*beta vulgaris*)

Snijbiet of Warmoes is een zusje van de suikerbiet, rode biet en voederbiet maar wordt voor blad en stengel gekweekt.

De groente is makkelijk te telen, groeit snel, neemt weinig plaats in je tuin, wordt zelden aangetast en is bovendien heel lekker.

De Snijbiet is van Europese origine. De plant werd al gebruikt door de Grieken en Romeinen. In onze streken dateert de belangrijkste ontwikkeling ervan uit de Middeleeuwen; Keizer Karel beval de teelt sterk aan.

Het is een tweejarige plant; de gegroefde en vertakte bloeistengels gaan vaak tot 1 of 1.5 m hoog. De tweeslachtige bloemen zijn groenachtig van kleur. Ze geven zaden die samengevoegd zijn in zaadclusters, net als bij de biet.

Zaaien kan men in april en mei. Oogsten kan men na 3 maanden en dan tot in november. De stengels zijn enkele dagen houdbaar maar op hun best de dag zelf. Gebruik: het jonge blad van de snijbiet smaakt naar spinazie en wordt ook zo bereid. Rauw worden de bladeren in salades gebruikt. De stengels worden gekookt in room, met jus gegratineerd, bij couscous-groenten geserveerd en in hartige taart verwerkt. Op onze vergeten groente dag (6 september) zullen we u een hartige taart van snijbiet laten proeven.

Bron; Vergeten groenten, Caroline Zeevat/Ans Withagen

Toos van der Vring

Tuinweetjes

- Snoei de buxus als het bewolkt weer is om bladverbranding tegen te gaan.
- Planten maken na de langste dag nieuwe groeischeuten. Snoeien rond 21 juni - geeft direct resultaat.
- Top hortensia "Annabelle" en pluimhortensia's begin juni. Ze bloeien dan iets later, met meer en kleinere bloemen die niet omvallen.
- Leg een druppelslang bij een net geplante haag of boom en zet hem geregeld aan. Geef water in de avond.
- Ondersteun pioenrozen net voor ze gaan bloeien met een plantring of steun.
- De watertemperatuur is nu precies goed om waterlelies te planten.

Bron: Landleven en Groei & Bloei

Toos van der Vring

HET STEENUILTJE

Voorwoord

Sinds het lentenummer 2015 ontvangt U Het Steenuiltje voor een deel in kleur. Wat het oplevert is op de eerste plaats meer kijkplezier voor U, maar ook maakplezier voor ons. Neem het uitzoeken van een foto voor de voorkant. Dat kun je doen met het oog op het seizoen, maar ook rekening houdend met de inhoud, zonder dat je bij voorbaat bang hoeft te zijn dat die hele opzet in het water valt omdat alle kleurcontrasten teniet worden gedaan door zwart en grijs. Je kunt ook nog grapjes uithalen met de lezer, U dus: nadat uw oog is aangetrokken door de fraai gevormde meidoornboog treedt U door het opslaan van pagina 2 als het ware de Boerengaard binnen, waar U op 6 september welkom bent voor onze Vergeten Groentedag - daarover kunt U op de bladzijde hiernaast lezen.

Met zo'n themadag en met een seizoensblad in kleur wordt IVN Munstergeleen beter zichtbaar. Soms wordt opgemerkt dat we met onze Heemtuin wel erg ver weg zitten - helemaal verstopt als het ware - maar bezoekers strepen dat nadeel snel genoeg weg tegen de paradijselijke omgeving. En eigenlijk zou U zich kunnen voornemen elk seizoen minstens één keer de Heemtuin te bezoeken, op zaterdag tussen 09.00 en 12.00 uur het hele jaar door; op maandag van 09.00 - 12.00 en op zondag van 11.00 - 16.00 uur gedurende lente- en zomermaanden.

Het is duidelijk: het oog wil wat: een mooi uitgevoerd seizoensblad en een goed onderhouden Heemtuin. Als de heggen al eens goed zijn bijgehouden is het algemene beeld van de tuin alvast gunstig. In beide, het blad en de tuin, gaat wel veel tijd zitten. U bent dus, behalve om te genieten van een goed onderhouden tuin, ook welkom om deel te nemen aan het onderhoud. Dat kunt U ook in de herfst- en wintermaanden, want dan is er eigenlijk veel bijzonder onderhoud nodig.

Wij zijn verheugd dat ons aantal donateurs in het afgelopen kwartaal flink is toegenomen. Als het in dit nummer niet meer lukt de nieuw ingeschrevenen te vermelden zal dat in het volgende nummer gebeuren. Wij hopen dat er onder hen velen zijn die zich aangesproken voelen door het bovenstaande.

Inhoud

- 2 6 september: Feest der Vergeten Groente / Tuinweetjes
- 3 Voorwoord / Inhoud & Colofon
- 5 Jagerslatijn (ingezonden)
- 6 Interview met Gerrit Haak
- 7 Haiku/Regiowandeling 1 Bijzondere Bomen
- 8 Beleef de lente (Hof van Onthaasting) NLdoet 21 maart
- 9 Droomwens
- 10 Dagwandeling Haelen / Verliefde aperges
- 12 Wandeling voorjaarsbloeiërs
- 13 Wandeling amfibieën en bloeiende planten
- 14 Inrichting Heemtuin / Wilgen- en populierenpluis
- 15 Wandeling Brunsummerheide
- 16 Agenda IVN Sittard-Geleen & IVN Munstergeleen
- 17 Agenda Westelijke Mijnstreek
- 18 Bestuur
- 19 Terugblik op jaarvergadering 17 maart

Het Steenuiltje is het seizoensblad van IVN Munstergeleen en verschijnt bij het aanbreken van lente, zomer, herfst en winter. Met de redactie van Bladgroen, contactblad van IVN Sittard-Geleen, wordt samengewerkt en kopij uitgewisseld.

De **gezamenlijke** redactie wordt gevormd door Hermie Stoelwinder, Toos van der Vring, Peter Munten en Ben Bongers.

Redactieadres: Ben Bongers, Parallelweg 2A, 6136 AN Sittard. T: 046 4522685; E: b.j.j.m.bongers@home.nl

Druk: Editoo Arnhem

EEN KLEINE GREEP UIT ONZE ENORME COLLECTIE

Naast de enorme collectie van ca. 200 modellen berg-/wandelschoenen, vindt u bij ons natuurlijk ook alles op het gebied van wind- en waterdichte ademende kleding, trekkingkleding, lichtgewicht kamperen, rugzakken en slaapzakken.

MULDERS
BERG- EN WANDELSPORT

Molenstraat 10 | 6141 BH Limbricht | Tel. 046 4583934 | www.mulders-bergsport.nl

Jagerslatijn

In Het steenuiltje las ik een stukje over .....jagerslatijn of niet.

Uiteraard heb ik ook dit artikel met belangstelling gelezen.

Graag zou hierop kort willen reageren.

Het is inderdaad waar dat de vos een bijdrage levert aan het decimeren van het aantal muizen. Doch hij roofd ook de eieren/jongens van zeldzame(re) bodembroeders (kievit, veldleeuwerik, patrijs, snip). Ook vangt hij jonge reeën. Tevens kan hij ziekten overbrengen (bijv. vossenlintworm). Dus meerdere facetten spelen een rol, die gewogen dienen te worden.

In tegenstelling tot door een IVN lid geopperd werd is de vossenjacht in Nederland NIET verboden. Het verheugt mij dat er een positieve opvatting was over de jacht bij onze "oosterburen", maar kennelijk niet over hier in Nederland. Nu wil het toeval dat ik niet alleen in Nederland jaag maar ook in onze jacht in Duitsland (met jachtopziener). Dus kan ik echt vergelijken, lijkt mij zo.

Wij kennen in Nederland een minstens zo strenge wet- en regelgeving als in Duitsland. In Nederland hebben wij Wildbeheers-eenheden, wildplannen, geregistreerde tellingen, digitale registratie van alle geschoten wild. Soms zijn er nog speciale afschotvergunningen nodig (ganzen, wilde varkens) etc.

Opmerkingen/gedachten als "Ze schieten alles weg", "als er een ree zit wordt er als een gek op gejaagd" .... zijn toch wel erg vertekend/suggestief.

Regels in Nederland: Ieder jaar wordt via het Beheersplan, de Wildbeheers-eenheden, speciale reewildcoördinatoren en medewerking van jagers (na meerdere tellingen) vastgesteld "waar, wanneer en hoeveel reeën er geschoten mogen worden", dus de

Voor groente + fruit naar Elly Hermans, Dorpstraat 62, Broeksittard op vrijdag van 09.00-15.00 uur, als u geen tijd hebt om naar de markt te komen.

jager bepaalt dit niet zelf. (Afschotvergunning van provincie nodig). Ieder gedood ree dient door de jager voorzien te worden (zgn. lootje). Tevens dient ieder geschoten ree getoond te worden aan de reewildcoördinator. Alles wordt geregistreerd (o.a. geconstateerde ziekten, gebreken, leeftijd, bok /geit, plaats schot (hart/blad), grootte en staat gewei, plaats en tijdstip afschot, etc.,

In Duitsland kan er soms zelfs een VERPLICHT afschot zijn, bij overpopulatie (o.a. herten). Hier komt dat naar verwachting in de toekomst t.a.v. het oprukkend wild varken (regelmatig gespot op Kollenberg, Windraak, Doenrade, Limbricht etc.)

Ondergetekende is bovenal natuur- en dierliefhebber, natuurbeheerder, jager (gediplomeerd) en gecertificeerd in Duitsland. Tevens zgn. Kündiger Person (gediplomeerd) gezondheidskeuring consumptief-wild.

Tevens mag schrijver putten uit een ruime ervaring (o.a. als grond- en boseigenaar, natuurwerker, tuinier, wildschade bestrijder, lid natuurorganisaties, (in verleden) jarenlang IVN lid, meer dan 50 jaar actief in de natuur.

Alles overziende is de wetgeving/jachttuioefening in Nederland in essentie (nagenoeg) gelijk aan die van onze "oosterburen".

Het zal diverse leden binnen het IVN tot vreugde moeten stemmen.....

Zo ziet U maar.....wellicht kunnen sommige vooroordelen weggenomen worden.

Derhalve sluit ik graag af met een Jagersgroet (van 'n bewuste jager).

Ps.

Misschien zijn de volgende internet-sites interessant: www.TekenLyme.nl (Robert Bolderdijk uit Jabeek, is microbioloog, en zelf drager van de ziekte van Lyme - Reeën zitten vaak vol met teken, 40-100 stuks).

www.rivm.nl (zie vossenlintworm).

www.dejacht.nl (zie keelhorzels bij reeën; die lijden vaak erg onder de keelhorzels (vermageren en verzwakken erdoor).

WBesusteren-graetheide.nl (voorbeeld van een verplichte Wildbeheers-eenheid)

Luxe bakkerij
Bie Christel

Peterstraat 29
Munstergeleen

046 4580043

Interview met Gerrit Haak (1951)

“Mijn lievelingsboom is de es”

Gerrit doet veel voor het IVN, vooral met betrekking tot bomen. Hij dient bezwaren in, trekt aan de bel als er onnodig bomen gekapt dreigen te worden, organiseert bomenwandelingen, geeft lezingen, netwerkt met andere IVN's en is contactpersoon en bomeninspecteur voor de Bomenstichting. Genoeg activiteiten om eens nader kennis te maken met deze gedreven man.

Wat doe je in je dagelijks leven?

“Ik ben met pre-pensioen, ben actief binnen het IVN en ben lange tijd bestuurslid geweest. Ook ben ik betrokken bij het Wijkplatform en de Avond4daagse in Hoogveld. En ik doe vrijwilligerswerk bij Hoogstaete, een verzorgingscentrum. Verder houd ik erg van fietsen en maken we regelmatig lange fietstochten. De afgelopen week nog, hebben we de Saksenroute gefietst, een lange-afstandsroute tussen Enschede en Lauwersoog.”

Je bent contactpersoon voor de landelijke Bomenstichting, nadat je een tijdje coördinator van de IVN-Bomenwerkgroep Sittard-Geleen bent geweest. Wat doe je als contactpersoon zoal in de gemeente? “Ik geef vooral ondersteuning aan diverse IVN-afdelingen. Samen met andere afdelingen hebben we monumentale bomen geïnventariseerd en we proberen invloed uit te oefenen op het Bomenbeleidsplan. Hierin zijn veel bomen vrijgegeven waarvoor geen kapvergunningplicht meer geldt. Zo hebben we dus als IVN minder invloed op het behoud van bomen. Toch proberen we via wijkplatforms wat invloed te blijven uitoefenen.

Ook help ik mee om bijzondere bomen te beschermen, door bewustwording via promotie. Ik organiseer dit jaar 2x een regiowandeling. Het thema is Bijzondere Bomen, en nee, dat thema heb ik niet bedacht. De eerste wandeling is reeds geweest, een mooie bomenwandeling over de Kolleberg. De volgende is 28 juni, in Kasteelpark Amstenrade, waar ook prachtige monumentale bomen staan. Ik geef ook lezingen over bijzondere bomen. Regelmatig kom ik al fietsend door binnen- en buitenland monumentale bomen tegen. Daar maak ik dan foto's van, zodat ik die tijdens een lezing kan laten zien (zie foto van de oudste linde van NL, in Sambeek). Naast wandelingen en lezingen zijn er publieksactiviteiten als “Fietsen voor Bomen” en de “Nationale Boomplantdag”, waar ik ook bij betrokken ben.”

Hoe staat het met de Monumentale Bomen in de gemeente Sittard-Geleen?

“Ik vind het zorgelijk dat er in de gemeente redelijk wat bijzondere bomen verdwijnen met of zonder kapvergunning. De gemeente maakt vaak gebruik van noodkap. Er is dan geen bezwaarprocedure meer mogelijk. Zo zijn bijvoorbeeld de geregistreerde monumentale bomen in het Stadspark verdwenen, en de hele oude es in Jardin d'Isabelle, en de monumentale esdoorn aan het Janskamperpad.

We wachten, sinds eind 2013, nog op een complete

lijst van monumentale en waardevolle bomen van de gemeente. Er is alleen een voorlopige lijst. Blijkbaar heeft het groen niet zoveel prioriteit...”

De Bomenstichting beheert een Landelijk Register van Monumentale Bomen van het hele land. Daar ben je ook bij betrokken. Wat is jouw rol daarin?

“Er staan meer dan 10.000 monumentale bomen in Nederland in een register. De Bomenstichting is ongeveer 2 jaar bezig om dit bestand online te zetten. Een hele klus voor de vrijwilligers. We zijn nu met een groot aantal bomeninspecteurs in het hele land bezig om de geregistreerde bomen te controleren. Dat houdt in: checken of de boom er nog staat, en op de goede plek op de kaart zetten en gegevens opnemen, zoals conditie. En we maken foto's van de boom, zodat je de huidige situatie kunt vergelijken met hoe het was. We zetten alle gegevens op de digitale kaart. Ik ben als bomeninspecteur bezig om de monumentale bomen in onze regio te controleren. In Sittard-Geleen heb ik bijna alles gehad. En de controles in Schinnen, Beek en Nuth zijn ook grotendeels klaar. Soms zijn er bomen dood of verdwenen in de tussentijd. Bijvoorbeeld de zwarte moerbeï in het Kasteelpark Obbicht. Maar ik vind het dan toch de moeite waard dat die boom op de kaart blijft staan.

Ik heb als contactpersoon en bomeninspecteur cursussen gehad van de Bomenstichting. Zo bouw je ook kennis op, naast het lezen van boeken en tijdschriften.

5 Juni is de zogenaamde lancering van de website van het Landelijk Register Monumentale Bomen. Die dag presenteert de Bomenstichting de nieuwe online versie, incl. kaart van het Monumentale Bomenregister. Een feestelijke happening in Amsterdam, bij de Hollandse Iep bij het Oudemanshuis.

Van de Bomenstichting kwam de vraag aan de bomeninspecteurs om, per provincie, een top 3 samen te stellen van bijzondere bomen met een verhaal. Denk dan aan een historische gebeurtenis, een afbeelding op een schilderij, een scène in een film of boek, leeftijd, grootte of bijzondere plek van de boom. De top 3 die ik ingestuurd heb betreft de ‘rode beuk van de Jardin d'Isabelle’, in het centrum van Sittard; de ‘Pater-Karel-Beuk’, bij de Heemtuin in Munstergeleen en de ‘D'r Paddesjtool bij de Kruutswei’, een haagbeuk in Trintelen (Voerendaal).”

Wat is jouw lievelingsboom? En waar staat deze?

“Een es. Toevallig komt dit overeen met de Keltische boomhoroscoop. Daar staat dat essen nogal lastige mensen zouden zijn, die vooruit willen, haha. Er staat een mooie, oude treures op de binnenplaats van Kasteel Limbricht, de “Wilhelminaboom”, de oudste gedenkboom van Sittard-Geleen.”

Kunnen mensen je nog ergens mee helpen?

“Ja, als mensen bomen kennen met een bijzonder verhaal, dan hoor ik dat graag. En als mensen lid willen worden van de Bomenstichting of willen helpen met het controleren van de waardevolle, monumentale bomen, dan kunnen ze zich bij mij melden.” Zie voor meer info: www.monumentalebomen.nl.

Wil je de mensen nog iets meegeven met betrekking tot bomen?

“Mensen moeten goed opletten wat er in de eigen wijk gebeurt, met betrekking tot het groen. En zelf opkomen voor het behoud van groen, zodat klagers niet hun zin krijgen. En, mensen, kom eens mee wandelen of doe mee met andere activiteiten.

mei 2015 - Hermie Stoelwinder-Dijkerman

Donszacht als fluweel

Kleverige knop open:

Vijfvingerig babyblad

Hermie

Regiowandeling Bijzondere Bomen in en rond de Stad, 26 april

De wandeling begon bij de Ophovener Hof, die diezelfde zondag open dag hield.

De eerste verrassing was het Speelbos, waar gekapte bomen nog een bijzondere functie hebben als klauter-object. Velen voelden zich lopend over de stammen van de hangbrug weer jong.

Langs de beek met knotwilgen en hoogstamfruit komen we bij het rustaltaar naar Leyenbroek. De 3 lindebomen hier zijn een voorbeeld van de in Limburg veel voorkomende kruis- en kapel-bomen.

We bekeken de door Stichting Behoud Kollenberg aangelegde memoriebossen. De bomen hier hebben een speciale betekenis, omdat ze elk symbool staan voor een geliefd kind of ter nagedachtenis aan een overledene. Zoals 'lotsbomen' die bij geboorte of huwelijk geplant werden en waarbij het welzijn verbonden is met dat van de boom. Dat bomen ons vele generaties kunnen overleven, speelt ook een rol. Vandaar ging de wandeling naar het door oude lindebomen omzoomde veld achter de St. Rosakapel. Dit zou al in de tijd van den bokkenrijders een magische plek zijn. Een van de deelneemsters vleide zich tegen de boom aan en vertelde het gezelschap over de kracht waarin zo'n oude boom je kan laten delen. Wie niet gevoelig is voor spirituele krachten raakt toch

onder de indruk van deze zo'n eeuw oude bomen. De Kelten kenden een bomen-kalender, een soort horoscoop. Bij memoriebos 1 leest Gerrit voor welke eigenschappen de wilg in petto heeft voor iemand die in de periode 1-10 maart geboren is: een 'flexibele durfal', tolerant, een echte natuurmens met groot inlevingsvermogen, die soms veel risico neemt en z'n kalmte bewaart en: 'maakt soms handig gebruik van z'n aangename uiterlijk'?!

Door de Duustergats ervaren we dat de knobomen deze holle weg een spookachtig karakter geven. Bijzondere bomen vinden we ook veel op onze (park-)begraafplaatsen, zoals hier de monumentale groepen cypressen en bruine beuken. De hemelsluizen waren inmiddels geopend en de regen dwong ons wat sneller langs de dendrologisch bijzondere 'gevederde pimpernoot' boompje en gedenkbomen voor het koninklijk huis, die waardevol zijn of monumentaal, indien ouder dan 80 jaar.

In het deels al vernieuwde Stadspark hield de regen op en stonden we stil bij de oude en de jonge Catalpa en bij de 'boomboeketten' van diverse soort die het stempel dragen van de ontwerper van het park en van de tijd waarin het park werd aangelegd.

Via de in schilderachtig voorjaarsgroen gelegen Ophovener Molen kwamen we weer terug bij de Ophovener Hof.

1 april 2015: Vier de Lente in Hof van Onthaasting

In samenwerking met het CNME, IVN Sittard-Geleen en IVN Munstergeleen.

De activiteit was vooral gericht op kinderen.

In het Theehuis was er van alles te zien en te doen over de lente. Hoe groeien bomen en hoe ontkiemen zaadjes, wat zijn bollen en knollen? Libellen en vlinders zijn niet in een keer een libel of vlinder. Met een binoculair werd gekeken naar bloemknoppen en de doorsnee van knoppen van verschillende bomen. Ook grof en fijn zand en compost werd onderzocht. En nog veel meer.

Kinderen van de BSO en BS Loedoes waren enthousiast bezig, maar ook de volwassenen. Samen zaaiden de kinderen de zaden van wilde bloemen, door de gemeente beschikbaar gesteld, op de heuvel vlak bij de school. Zij kunnen gaan ontdekken welke bloemen er de komende maanden tevoorschijn gaan komen.

Bijen en wespen, maar ook vliegen zijn belangrijk voor de bestuiving van bloemen. Lex Vlieks heeft de kinderen hier via een diaprojectie van alles over verteld.

Al met al kwamen we met zijn allen tot allerlei mooie ontdekkingen. Het was een leuke en leerzame middag.

Lucienne, CNME De Rollen

NL-doet 21 maart

NL-doet 21 maart, IVN Munstergeleen

De NLdoetklus bestond uit het inrichten van een eerste onderdeel van het Ommetje Glana Nova.

Ter hoogte van het veldkruis bij de driesprong Lintjesweg/Moljéweg/Geleenderveldweg werd door de gemeente een groepje van drie Himalayaberken geplant. Daar omheen werd met hulp van leden van de Natuurwerkgroep van IVN Schinnen (zij werden gesteund door vrijwilligers van de Rabobank Westelijke Mijnstreek, die de klus had geclaimd) een robiniahouten bank geconstrueerd tot en met de horizontale zitbanken. De rugleuningen, voorzien van een inscriptie, zijn een week later gemonteerd.

De inscriptie, die over vijf van de zes leuningen in het rond loopt, vormt een Latijns chronogram.

De bank heeft een robuuste, natuurlijke uitstraling door het robinia-(of pseudo-acacia-)hout waarvan ze is gemaakt en voegt mede in combinatie met de berken iets toe aan het landschap op deze plaats.

Tegenover de bank loopt, links van het veldkruis, de Moljéweg, de oude weg naar de Sittardse wijk Ophoven. Deze weg loopt tegenwoordig dood tegen de Middenweg, is daarom in onbruik geraakt en in de zomer steeds overwoekerd door uitbundige begroeiing.

Bij de NLdoetactie is echter een begin gemaakt om het pad weer vrij te maken, zodat binnen afzienbare tijd de wandelaar hier weer kan lopen en via de door Landschapspark De Graven aangeplante laan parallel aan de Middenweg de fiets- en voetgangersbrug daar overheen kan bereiken.

De overige in totaal (19-5 =) veertien deelnemers aan de NLdoetactie werkten aan het weer tevoorschijn halen van de genoemde laan. Over een lengte van 125 meter en een breedte van 10 meter werd alle opslag weggehaald en op nette rillen ter weerszijden gelegd. Halverwege de ochtend was er koffie & vlaai en niet eerder dan 12.30, nadat de laan werkelijk helemaal was vrijgemaakt, werd afgesloten met een picknick bij de prinsessenbomen. Pas toen de hele locatie was opgeruimd, kwam de regen.

Het is voor iedereen een mooie en productieve dag geweest. De foto's laten dat zien.

Inmiddels is wel de laan weer vol gegroeid met brandnetels - opnieuw werk aan de winkel!

Hierboven: de Rabobankvrijwilligers

Links: de prinsessenbomen begin juni 2015

Droomwens

IKL heeft de droomwens van Lisa Gijsen – van de Schoor laten uitkomen. Eind dit jaar, zo is beloofd, kunnen we gaan wandelen door het nieuw aangelegde park. Na het terughalen van de drie eeuwen oude wapenstenen uit het depot van het bouwbedrijf dat ze destijds, jaren '90, heeft opgeslagen – een wonder dat daar iemand nog ervan wist - is dit het volgende wapenfeit van ons erelid. Hieronder de brief waarmee zij zelf ervoor zorgde dat haar wens niet een droom zal blijven.

Na jarenlang veel pijn en verdriet om de vernieling, brand en afbraak van mijn geliefde klooster Abshoven waar ik samen met mijn man 17 jaar de boerderij en de tuinen heb verzorgd en waar onze vier kinderen zijn geboren, kwam er toch opeens een lichtpuntje.

Mijn droom zou toch in vervulling gaan. De kapel van Abshoven en de voorbouw van het klooster zouden worden gerestaureerd.

In 2013 kon ik naar een mooi gerestaureerde kapel gaan kijken. Nu nog een bestemming!!! En ja hoor, op 3 juni werd ik samen met de vroegere directeur drs M. Meex, pastor De Rouw en twee van mijn kinderen ontvangen en welkom geheten in Brasserie Abshoave.

Het was voor mij na zoveel jaar een echt thuiskomen. Een gedeelte van mijn droom was werkelijkheid geworden. Nu nog het park, de Engelse tuin. De Engelse tuin ofwel het park van Abshoven is voor mij van grote betekenis. Vanaf 1970, toen het klooster een Stichting werd en het park eigendom bleef van de zusters, heb ik samen met mijn kinderen, mijn man in de avonden en soms met hulp van andere vrijwilligers het park onderhouden voor de zusters. Na 1986, toen de zusters het park verkochten, werd het helaas een verwilderd bos. Dat wij dit heel erg vinden zult u wel kunnen begrijpen. Vooral nu de gebouwen zo mooi zijn opgeknapt en een goede bestemming hebben gekregen met de Brasserie die sinds de opening zeer druk wordt bezocht.

Dit is toch ook een bewijs dat niet alleen wij maar ook heel veel andere mensen nog een of andere bijzondere band met het klooster Abshoven hebben. En daarom vinden wij het zo erg dat het park er zo verwaarloosd bij ligt. Vooral als ik denk aan de vroegere zo mooi uitzieende "Allee". Deze is – evenals trouwens de Engelse tuin - nog aangelegd door de heer Strengnart, die toen woonde op Huize Koekamp. De Allee was in die tijd de verbindingsweg van Munstergeleen naar Geleen, een historische weg dus.

Wat zou de Allee nu een mooie pelgrimsweg zijn van of naar Pater Karel. De mooie Lourdesgrot waar wij

De sneeuwklokjes bloeien nog jaarlijks

nog de steen van hebben met het opschrift 'door de burgemeester Coonen van Munstergeleen geplaatst in 1950' is er ook nog.

In september komt weer een groep mensen (kinderen die er vroeger door de zusters zijn opgevangen) een bezoek brengen aan Brasserie Abshoave. Zij komen zo graag nog eens terug naar hun vroegere tehuis. Geef hun dan nu ook na zo'n lange tijd weer een echt goed gevoel van thuiskomen. Naast een mooie brasserie hoort hierbij ook een mooie nieuw opgeknapte Engelse tuin.

Wat zou dat mooi zijn. Het is al heel lang mijn grote droomwens om nog eens te kunnen wandelen door die tuin waar ik zoveel jaren zo hard in heb gewerkt. Ik ben nu 87 jaar. Met mijn rollator zou ik graag nog eens door het park willen wandelen, over de paden omzoomd door sneeuwklokjes, luisteren naar de vogels die fluiten en genieten van de bloemen in de zomer.

Kan iemand mijn droomwens nog in vervulling laten gaan?????

Graag wil ik u bij voorbaat al heel hartelijk danken, zeker namens velen maar vooral ook namens mijzelf. Als u dit zou kunnen waarmaken komt mijn droomwens toch nog uit.

Lisa Gijsen - van de Schoor.

Blik in de vroegere kloostertuin

Dagwandeling Haelen, 10 mei

Het groepje deelnemers was klein maar volledig interlokaal samengesteld. Vanaf de P-plaats Glanerbrook vertrokken we: onze chauffeur, Harrij, uit Munstergeleen, Annie uit Op- en ondergetekende uit Overhoven. Op het kerkplein in Haelen verdubbelde het aantal: Tineke uit Landgraaf, Pierre uit Schinnen en Chel uit Neer. Behalve op natuurgebied bleken we ook op andere terreinen elkaar veel te vertellen te hebben, te meer daar er allerlei dwarsverbanden werden ontdekt. Maar in dit verslag beperken we ons verder maar tot de natuur.

Het was niet zo ver lopen naar Kasteel Aldenghoor. De oprijlaan was omzoomd door oude beuken. In de rij gaapte een gat: twee exemplaren hadden het loodje gelegd met het gevolg dat de stammen van de aanpalende bomen waren omwikkeld om zonnebrand tegen te gaan.

Buiten Haelen ligt een grote boerderij, Hoeve De Kamp. Sinds eind vorige eeuw heeft de familie Criens besloten zich te concentreren op de teelt van blauwe bessen (www.criensblueberries.nl – het sap is niet alleen lekker maar werkt ook tegen veroudering) en asperges. Velden van de laatste kwamen we spoedig tegen. Monter staken de witgouden stengels hun kopjes uit boven de van het plastic ontdane bedden. 'Stengels & kopjes': asperge brengt de fantasie op hol. Chel haalde een bundel papertjes te voorschijn met daarop een ontboezeming van een zo'n stengeltje, dichtter helaas onbekend maar als plaats van herkomst werd Melderslo genoemd, ook bekend om de aspergeteelt.

De verliefde asperge

Ik lag met jou in hetzelfde bed
we sliepen wel recht op.
Jij stak er net wat bovenuit
vandaar jouw blauwe kop.

Ik was stapel op jouw lange lijf
dat mag je nu best weten.
Ik vond jou echt een reuze wijf
gewoon om op te eten.

Laatst droomde ik de hele nacht
aan één stuk door van jou.
Jij werd mijn bruid, mooi in het wit
omdat ik van sleepasperges hou.

Plots werd mijn droom bruut verstoord
ik bloeide aan mijn kuitten.

Vervolgens kwamen we in het natuurgebied Leudal. Onbeschrijfelijk mooi! Langs de meanders van Haelensebeek, Leubeek en Zelsterbeek groeien en bloeien Lelietjes der dalen, Dalkruid, Grote muur, Look-zonder-look Salomonszegel. Natuurlijk veel Fluitekruid en Lijsterbessen in bloei. De bossen worden door eigenaar Staatsbosbeheer van dennenbossen (stuthout voor de mijnen!) omgevormd tot loofbossen, wat ze oorspronkelijk ook geweest zijn en wat de flora en fauna ten goede komt.

Twee molens kwamen we tegen: de St. Ursulamolen en de Elisabethmolen. Bij de laatste hadden we een heerlijke koffiepauze. Daar is ook het oorlogs- of misschien beter het 'Vredesmonument'. [Dit Monument is op 8 maart 2001 onthuld als herinnering aan de oorlogsjaren 1940-1945 en aan de 687 militairen van 11 nationaliteiten die in het Leudal-gebied hun leven hebben verloren – www.leudalmonument.nl/-ned/]. Aan de jaarlijkse herdenking nemen ook de Duitsers deel.

Onze boterhammentrommeltjes aten we leeg bij de St.- Servaaskapel waar het verse bloemtapijt lag (van gerbera's) ter gelegenheid van de feestdag van de heilige, nog diezelfde ochtend gevierd. In Neer aangekomen bezochten we de Mariakapel en herdachten we de vreselijke gebeurtenissen die nu ruim 70 jaar geleden daar hebben plaats gevonden – Neer heeft erg geleden in de herfst en winter '44/'45.

Vandaar bracht een pad door het open veld, ook gebruikt door fietsers en omzoomd door bloeiende Margrietten ons langs de kermis in Nunhem terug in Haelen.

Het was een fantastische wandeling.

Wij werden allebei vermoord
door zo'n tuinder van buiten.

Wij werden in een kist gelegd
en spoedig daarna gewassen.
Mijn rug was krom, de jouwe recht
jij was dus eerste klasse.

Wat wreed toch van zo'n tuinder
om ons zo uiteen te rukken.
Ik heb jou daarna nooit meer gezien
want ik lag bij de stukken.

Weet je wat ik het gekke vind?
Het is eigenlijk heel stom.
Terwijl ons leven in de grond begint
is dat bij de mens net andersom.

Dichter onbekend

Met de klok mee vanaf hierboven:

bijschriften

Met de klok mee vanaf hierboven:
Beukenbomen ingepakt tegen zonnebrand
Tussen Neer en Nunhem
St. Servaas
St. Servaaskapel, bloementapijt (gerbera's
Mariakapel

Wandeling Voorjaarsbloeiers 22 april

Het was de best uitgezochte avond die we ons wensen konden voor deze wandeling waarmee we op zoek gingen naar voorjaarsbloeiers in het recreatiegebied Windraak-Hondskerk langs een deel van de Steenuiltjesroute. Bij de parkeerplaats Windraak, waar we startten met zestien wandelaars, was het speenkruid net begonnen aan de bloei, veel later dan vorig jaar vanwege de nachten die alsmaar koud bleven. Maar de zon had de hele dag zijn best gedaan en bleef schijnen de hele wandeling lang tot en met ons bezoek aan de Heemtuin.

Het speenkruid valt in het vroege voorjaar echt op maar er is veel meer voorjaarsbloei dan de gemiddelde wandelaar door heeft. Harrij wees ons op de bloei van eikebomen, zo onopvallend omdat de bloemen net zo groen zijn als de nog niet volgroeide blaadjes. Een feest voor het oog was de Noorse Esdoorn met zijn gele bloementrosjes. De eerste aronskelken lieten hun bloemen zien en Harrij vertelde hoe de bloem zich laat bevruchten door insecten. Aangelokt door de geur wagen die zich in de bloem. Deze sluit en de insecten, in paniek, sjezen in het rond en de bevruchting vindt plaats. Een mooi staaltje van coöperatie in de natuur, vergelijkbaar met het werk van de nijvere bijen, waarbij werd stilgestaan toen we bij de drie in hout gesneden bijen uitkwamen.

Wat zagen wij nog meer langs het natuurleerpad?

Look-zonder-look in het begin van de bloei, muskuskruid met zijn minuscule kubusvormige bloempjes, hondsdraf, fluitekruid hier en daar en – nog voor de bloei - Salomonszegel en Daslook.

De zon daalde al ter kimme en wij bereikten de Heemtuin. Bij de entree sleutelbloem en voorjaarslathyrus, Als je verder keek kersen- en appelbomen volop in bloei. Bij de vijver de dotter- en de kievitsbloem. De bloemenweide nog in ontwikkeling. Varen, met name de koningsvaren in de buurt van het ven, die hun bladstengels ontrolden, prachtig om te zien. Bij de heide bloeide al sinds de winter de Gaspeldoorn.

Uiteraard werd ook de grotendeels ingezaaide en beplante Boerengaard bekeken. Rond dezelfde tijd het vorig jaar stond hier de meidoorn al in bloei, dit seizoen is die twee weken later.

Wij stonden op het pad tussen tuun en observatiehuisje en keken met de zon achter ons overdwars naar de helling. We zagen de lijnen van de fraai geschoren hagen, beuk en veldesdoorn, nog met heel teer, doorzichtig, groen en genoten.

We vergaten niet te kijken op het schildje voor de lindeboom met de plantdatum 17-5-1975 en bij het invallen van de schemer verlieten we de Heemtuin om via het Steingraafpad, langs de onlangs geknotte oude wilg en de nieuw gestekte wilgen, de P-plaats te bereiken. Deze avondwandeling was iedereen uitstekend bevallen.

22 april

Avondwandeling amfibieën en bloeiende planten 27 mei 2015

Zes weken na de vorige 'jubileumwandeling' met speciale aandacht voor de voorjaarsbloeiers (een aantal deelnemers kwam voor deze wandeling 'op herhaling') was het seizoen een heel stuk verder: speenkruid was verdwenen, aronskelken uitgebloeid (we zagen een enkel verwelkt restant van de bloemkelk); zeeën van bloeiend fluitekruid afgewisseld door Roberts-, Nagel- Kleefkruid, Ossetong, Erepreis, Roomse kervel, Look-zonder-look, Brandnetels, nog weliger tierend dan in april, maar nog steeds belangrijk als waardplant voor Dagpauwoog en Kleine vos (we zullen het nooit meer vergeten). Op een hoger niveau de witgele bloemtrossen van de Cornoelje, de sierlijke schermen van de Gelderse roos en niet te vergeten de Peterselievlier die aan het begin van de wandeling heel instructief stond te bloeien naast de gewone vlier. Sommigen zagen een jonge specht zijn kopje steken uit het (nest-?)holletje (zelf gehamerd?) van een boom, anderen hoorden de alarmroep van de moeder-/vaderspecht (kopje gehoorzaam weer naar binnen). Vele koekoeksbloemen gezien tijdens de wandeling maar pas in de Heemtuin de echte koekoeksbloem bij de vijver naast de zuring (die menige vogel voorziet van een kleurig verenkleed - dit met dank aan Jo Douven); daar ook de lisdodde, gele plomp en waterleies in het begin van de bloei. De kikkers en de salamanders hadden zich al teruggetrokken.

De bloemenweide was nog niet, zoals vorig jaar rond deze tijd, op haar hoogtepunt. De Grote ratelaar bloeide, maar nog niet de Knautia, Korenbloem en evenmin de Centauria die wel in de knop te zien waren, evenals een enkele Gevlekte handorchis. Wel bloeide de witte Nachtkoekoeksbloem en daarmee

hadden we het trio van de Koekoeksbloemen compleet.

Harrij putte ook op deze wandeling met 15 deelnemers weer op een heel natuurlijke en prettige wijze uit zijn reservoir aan kennis als natuurgids. Het tweetal wandelingen door de Wanenberg naar de Heemtuin in dit voorjaar is een goede greep geweest.

Besluitvorming inrichting heemtuin

Het komt bij mijn weten niet vaak voor, dat er discussie is over de inrichting van de heemtuin. Onlangs was dat wel het geval. Een van onze actieve leden had grote moeite met een van houten palen gemaakte wigwam van ca. 2,5 m hoogte. Deze staat achter de schaapskooi, nabij de grote beuk. De wigwam is vanuit het heemtuinhuis niet zichtbaar. Middels een schrijven aan het bestuur werd duidelijk gemaakt dat deze wigwam onacceptabel was.

De briefschrijver stelt - ik citeer :

De biotoop onder de ouwe beuk moet weer terug gebracht worden. Dit voor de afdekking van de wortels van de beuk ter bescherming voor uitdroging. In het verleden hebben we deze biotoop vaker door de brandweer onder water laten zetten om uitdroging tegen te gaan.

De biotoop met dalkruid, springzaad, roze netel en gele dovenetel, knoopkruid etc. was een mooie afdekking.

De beuk heeft al een behoorlijke klap gekregen door de kaalslag van de holle weg. Dit zal nog beter zichtbaar worden wanneer we een echte droge periode krijgen.

Einde citaat.

Onlangs heeft het bestuur bovenstaande uitvoerig besproken. Het voltallige bestuur was van mening dat

Wilg en populier pluizen er lustig op los

Het is een raar gezicht. Buiten is het 25 graden. Je kijkt uit het raam en het sneeuwt. Tenminste zo lijkt het maar de witte vlokjes die je deze dagen in grote getalen door de lucht ziet dwarrelen is helemaal geen sneeuw. Het zijn de zaadjes van de populier en de wilg. Elk jaar rond deze tijd zijn de populieren en wilgen bezig met het verspreiden van hun zaad. Veel plantensoorten hebben daartoe de hulp van de wind ingeroepen, zo ook deze bomen.

De witte pluïsjes die we zien zweven zijn stuk voor stuk kleine parachootjes.

Aan elk parachootje bungelt een zaadje dat (tegen beter weten in) hoopt dat het in vruchtbare aarde zal vallen.

Van alle miljoenen zaadjes die elke wilg en populier de wijde wereld in sturen, zal namelijk maar een fractie de kans krijgen uit te groeien. Verreweg de meeste komen op plaatsen terecht waar ze onmogelijk kunnen ontkiemen.

Soms zijn er jaren dat er zaad driftiger wordt verspreid. Dit zijn de "mast-" of "beurtjaren". Jaren waarin ze overmatig bloeien en vrucht dragen. Dit gebeurt dan eens in de zoveel jaar. Het kan samen gaan met weers- of klimaatomstandigheden, maar zeker is dat niet. Kwaad kan het niet. Het is misschien wat lastig al die pluïsjes; ze gaan in je kleren zitten en de straat ligt er vol van. Hooikoortspatiënten hoeven zich geen zorgen te maken. Het is geen stuifmeel!!

Toos van der Vring

de wigwam, gezien zijn situering, geen probleem opleverde.

Maar is deze wijze van besluitvorming wel correct, zo heeft het bestuur zich afgevraagd. Nee was de conclusie.

Het bestuur bij een vereniging is slechts uitvoerend. Het zijn de leden van de vereniging die richtingbepalend zijn.

Om correct te handelen zal het bestuur de komende jaarvergadering een notitie aanreiken, waarin aangegeven staat wat de plannen zijn voor het dan komende verenigingsjaar.

In dat plan zal ook de wigwam worden meegenomen. Als op de jaarvergadering een en ander geheel of ten dele wordt geaccordeerd kan het bestuur weer een jaar verder met de uitvoering.

Het genomen bestuursbesluit over de wigwam moet dan ook als een voorlopig besluit worden gezien tot de jaarvergadering.

In bovenstaande zin hebben we de briefschrijver bericht. Daarbij hebben wij tevens aangegeven dat we het zouden betreuren als deze aangelegenheid zou uitmonden in het verlies van een zeer waardevol lid.

Pierre Wijnen.

Scharrelslagerij P. Keulers

BIJ KONINKLIJKE BESCHIKING
HOFLEVERANCIER

Scharrelvlees eerlijk en heerlijk

al meer dan 100 jaar !

Houbeneindstraat 1 | 6151 CP Munstergeleen | 046 451 30 54

Wandeling Brunssummerheide 22 maart

Om 10.00u hadden zich 11 mensen verzameld op de P-plaats van Schrieversheide.

Eerst een inleidend praatje gehouden over de heide in het algemeen en het gevarieerde natuurgebied van Brunssum met zijn vennen, zandverstuivingen en de Rode beek die hier ontspringt. Ook kwam de rijke flora en fauna aan de orde. We liepen zo'n 5 km langs de 11 kunstwerken van de bijzondere steenformaties en ieder kunstwerk had een naam en het was leuk te zien hoe iedereen de kunst ervan inzag. We genoten van het nog mooie weer en er werden fraaie foto's gemaakt waarbij de schaduwen van de bomen in de glans van de gepolijste steen te zien waren.

Juist vóór de verwachte regen waren we terug in het bezoekerscentrum en genoten nog van een verdiend warm drankje.

free ride

UW FIETSSPECIALIST

Zo 28 juni - Regiowandeling 2: Bijzondere bomen in Kasteelpark Amstenrade

Tijdens deze wandeling/excursie in het kasteelpark Amstenrade komt u heel wat te weten over bomen en uiteraard ook over het kasteel zelf. Rond 1806 startte de aanleg van het park. Veel bomen stammen nog uit deze eerste periode. Het park werd aangelegd in de Engelse landschapsstijl maaris nooit geheel voltooid. De zicht-assen en de mooie boomgroeperingen zijn er wel. Het kasteelpark is dan misschien niet zo groot, maar de variëteit in aanbod van bomen is er niet minder om. Europese en exotische soorten komen hier voor in al hun pracht. Variatie in boomsoorten was een 'statussymbool'. Wat te denken van de 'Doodsbeenderenboom', geplant op het hoogste punt, het zogenaamde 'Julianapleintje', of de 'Mongoolse linde'. Een schitterend witte 'Vaantjesboom' trekt vooral in het voorjaar de aandacht.

Na afloop kunt u in het IVN-lokaal te Schinnen gezellig bij een vers kopje koffie of thee napraten over wat u gezien en gehoord hebt.

09.30 uur: Geleen, P-terrein Glanerbrook

10.00 uur: Kerk in Amstenrade.

Begeleiding en info: IVN Schinnen en IVN Spau-Beek, 046-4423057.

Zo 5 juli - Insectenexcursie: Vlinders en andere fladderaars

De Maas is een grote verkeersweg voor planten en dieren. Daarom is op de oevers een groot aantal verschillende planten te vinden. Deze planten lokken op hun beurt ook weer veel verschillende soorten dieren aan.

De insecten zijn de grootste groep die van deze rijkdom profiteren. Wij hopen tijdens de excursie enkele interessante soorten tegen te komen. Bij goed weer is het voor de natuurfotografen een buitengewone kans om schitterende plaatjes te maken.

09.15 uur: Geleen, P-terrein Glanerbrook

10.00 uur: Parkeerplaats veerpont Berg aan de Maas. Begeleiding en info: Lex Vlieds.046-4511554.

Wo 12 augustus - Middagwandeling "Kroedwösj"

De wandeling start aan de kerk in Munstergeleen. De hele wandeling staat in het teken van de Kroedwösj. Het woord 'wösj' betekent 'boeket'. 'Kroed' spreekt bijna voor zich. Kruiden of gewassen hadden in het verleden vaak magische bijwerkingen.

In de 'kroedwösj' zijn 7 planten noodzakelijk, die volgens de overlevering van het oude volksgeloof, beschermen tegen onheil. Ook het getal 7 is een heilig getal en komt al in het Oude Testament voor. Toen Maria in de Hemel werd opgenomen, zou er een

bos kruiden, of de geur ervan, in haar graf zijn achtergebleven.

De 7 planten zijn: tarwe, rogge, bijvoet, leverkruid, boerenwormkruid, duizendblad en walnootblad. Dit boeket wordt samengebonden met een blauw lint, de kleur van Maria.

De Kroedwösj wordt op of rond 15 augustus, het feest van Maria ten Hemel Opneming, gewijd.

De wandeling gaat richting de Heemtuin, waar we gezamenlijk elk voor zich een Kroedwösj kunnen maken.

14.00 uur: Munstergeleen, Kerkplein

Begeleiding en info: H. Gijsen, 046-4514594

Zo 30 augustus - Regiowandeling 3: Bijzondere bomen rond Kasteel Elsloo

Op zondag 30 augustus vertrekken we om 10.00 uur bij de toren van Kasteel Elsloo voor een wandeling door en rond Landgoed Elsloo onder leiding van natuur- en landschapsgidsen van IVN Elsloo en IVN Stein.

In en om Landgoed Elsloo zijn nog vele oude en bijzondere bomen te ontdekken die zo oud zijn als het 150-jarige landgoed zelf; sommige zelfs nog ouder! Elk van deze bomen kent een eigen verhaal. Nieuwsgierig naar die bomen en hun verhalen? Trek de wandelschoenen aan en ga mee!

09.15 uur: Geleen, P-terrein Glanerbrook

10.00 uur: P-plaats Kasteel Elsloo

Begeleiding en info: IVN Stein en IVN Elsloo, 046-4234826.

Zo 6 september - Feest der Vergeten Groente

Er zijn in de voorgaande uitgaves al diverse soorten vergeten groente besproken en deze editie is de snijbiet aan de orde. Nog veel meer biologisch geteelde soorten kunt u leren kennen door mee te doen aan rondleidingen en proeverijen in de Heemtuin.

Van de te proeven gerechten kunt u recepten krijgen en u zult verbaasd zijn wat er zoal in onze gaard gekweekt wordt.

Voor kinderen is er een speurtocht in de tuin en zijn er knutselactiviteiten.

11.00 tot 16.00 uur in de Heemtuin te Munstergeleen
Info: Els Rongen en Toos van der Vring, 06-17178209

Do 10 september - Lezing met foto's:

hond, kat, knaagdier, vogel, vis; Steenweg 47 Sittard; 046 4007750

Diepvriesvoer: Naturis, Carninvest, Ropadog, Farmfood

Levering gratis aan huis.

Spinnen en andere kriebelige beestjes

Veel mensen vinden spinnen maar wat akelig. Mooie opnames van grote ogen en harige poten worden gebruikt om in griezelverhalen dit gevoel te versterken.

Jammer, want spinnen zijn zeer nuttig. Ze ruimen heel wat, voor ons schadelijke, insecten op. Bovendien zijn de meeste spinnen zo klein, dat we ze niet opmerken. Ook zijn niet alle spinnen behaard en lelijk. Er zijn prachtige exemplaren met mooie kleuren en fantasievolle tekeningen.

Spinnen zijn geen insecten, maar geleedpotigen. Als er nog tijd over is, besteden we ook aan andere soorten van deze categorie aandacht.

20.00 uur: IVN Trefcentrum, Molenstraat 42 Geleen
Info: Lex Vlieks ,046-4511554

Zo 13 september - Fietstocht: Rondje vanuit Sittard

De route is ongeveer 40 km en gaat van Sittard via Millen, Nieuwstadt, Susteren, Dieteren, Echt, Koningsbosch en weer Millen terug naar Sittard.

Het is een afwisselende tocht en voor het allergrootste deel vlak. Onderweg is er ook veel te genieten van de natuur op rustige wegen door landbouwgebied.

Net als de afgelopen jaren wordt er weer gefietst voor bomen. Voor elke gereden 100 kilometer wordt er 1 boom geplant. De beschrijving is tussen 10 en 2 uur af te halen op het vertrekpunt. De tocht kan ook op een ander tijdstip gefietst worden.

Vertrek tussen 10.00 en 14.00 uur vanaf Freeride t.o. Foroxity, Paralelweg Rijksweg-Zuid, Sittard
Info: Peter Munten, 06-14738076.

Zo 20 september Middagwandeling: Meinweg

De Meinweg is een zeer afwisselend gebied. De meeste ondergrond is zand. Maar droge en natte delen wisselen elkaar af, net zoals open stukken en kleine en grotere bossen. Daardoor is de begroeiing heel divers. En daar profiteert ook de fauna van. Een wandeling in dit gebied is een feest voor natuurliefhebbers.

13.15 uur Geleen, P-terrein Glanerbrook
14.00 uur Rijstal Venhof, Venhof 2 Herkenbosch.
Begeleiding en info: Ria van Mourik en Frans Mutsaers, 046-4745894.

Agenda Regio Westelijke Mijnstreek

Wo 17 juni: Natuur-cultuurwandeling, IVN Stein
Vr 19 juni: Vuurvliegjes excursie, IVN Spau-Beek
Di 23 juni: Natuurvriendelijk tuinieren les 4, IVN Stein
Di 23 Juni: Avondwandeling Wolfhagen/Oirsbeek, IVN Schinnen
Zo 28 juni: Regiowandeling Monumentale bomen in het Kasteelpark Amstenrade, IVN Schinnen en IVN Spau-Beek
Wo 1 juli: Avondwandeling, IVN Stein
Vr 3 juli: Het Vliegend hert rond Jabeek, IVN Land van Swentibold
Zo 5 juli: Inloopzondag, IVN Stein
Zo 12 juli: Dag wandeling in de Eifel, IVN Schinnen
Zo 12 juli: "Bomen over bomen", IVN Land van Swentibold
Wo 15 juli: Natuur-cultuurwandeling, IVN Stein
Zo 19 juli: Wandeling Ohé en Laak, IVN Land van Swentibold
Wo 22 juli: Campingwandeling, IVN Schinnen
Wo 29 juli: Campingwandeling, IVN Schinnen
Zo 2 augustus: Inloopzondag, IVN Stein
Wo 5 augustus: Campingwandeling, IVN Schinnen
Wo 5 augustus: Avondwandeling, IVN Stein
Zo 9 augustus: Kroetwösj maken, IVN Schinnen
Wo 12 augustus: Campingwandeling, IVN Schinnen
Zo 16 augustus: Inloopdag Bron 6, IVN Land van Swentibold
Wo 19 augustus: Natuur-cultuurwandeling, IVN Stein
Ma Di Wo Do 24-27 augustus: Avondwandelingen, IVN Spau-Beek
Vr 28 augustus: Avondwandeling Nacht van de vleermuis, IVN Stein
Vr 28 augustus: Vleermuizen excursie
Zo 30 augustus: Regiowandeling Landgoed Elsloo, IVN Elsloo en IVN Stein
Wo 2 september: Avondwandeling, IVN Stein
Zo 6 september: Inloopzondag, IVN Stein
Zo 6 september: Mechelse Heide België, IVN Schinnen
Wo 9 september: Scharrelkids, IVN Stein

Veenpluis in de Heemtuin

Bestuur

Pierre Wijnen, voorzitter;
Prevotlaan 17
6132 BM Sittard.
046 4518149; pierrewijnen2@gmail.com

Hub Mulders, vice-voorzitter
Meishagerstraat 10
6151 BZ Munstergeleen
046 4514399; h.mulders7@kpnplanet.nl

Ben Bongers, secretaris
Parallelweg 2a
6136 AN Sittard
046 4522685; b.j.j.m.bongers@home.nl

Harrij Gijsen, 2de secretaris
Meishagerstraat 1
6151 BZ Munstergeleen
046 4514594

Theo Lemmens, penningmeester
Prevotlaan 4
6132 BM Sittard
046 4514530; tjmhlemmens@gmail.com

Bestuursleden & schoolwerkgroep:
Els Rongen
Koperslagerstraat 1
6151 DK Munstergeleen
046 4514318'; rongen4@kpnplanet.nl

Toos van der Vring
Rietveldstraat 9
6132 SB Sittard
046 4511905; toosdekruij@gmail.com

Bankrekening (t.n.v. IVN Munstergeleen)
NL80RABO0135007968

donateurs

U wordt donateur van IVN Munstergeleen en abonnee op dit blad door betaling van 12,50 euro op bovenstaand rekeningnummer.

Als donateur van onze afdeling (een van de 170 die zijn aangesloten bij IVN Nederland) kunt U zich tegen de gereduceerde prijs van 15,50 euro abonneren op De Natuurgids.

Rabobank Clubkas Campagne

Het bestuur dankt allen die in het kader van de Rabobank Clubkas Campagne 2015 hun stem(men) hebben uitgebracht (196 in totaal!) op onze afdeling.

*Loopt u het ommetje Glana Nova en hebt u trek
in een lunch of een broodje – ook voor onderweg?*

home-made

huismemaakt

ga naar

like home

als thuis

Geleenstraat 2 Munstergeleen op de plaats waar rond 1850 al een lunchgelegenheid was

Jaarvergadering 17 maart

De agenda van de jaarvergadering op dinsdag 17 maart verliep in tempo. Er werden geen opmerkingen gemaakt over de notulen van de vorige jaarvergadering. Voor het algemeen jaarverslag hadden de werkgroepen zozeer hun best gedaan dat er geen opmerkingen kwamen. De kascontrolecommissie had de financiële administratie in orde bevonden,

Fred Penners, die volgens rooster zou aftreden, had tevoren te kennen gegeven dat hij zijn functie zou neerleggen en uit het bestuur zou stappen om tijd over te houden voor zijn gezin en voor de natuurgidsencursus. In zijn plaats trad Theo Lemmens die door het bestuur was voorgesteld.

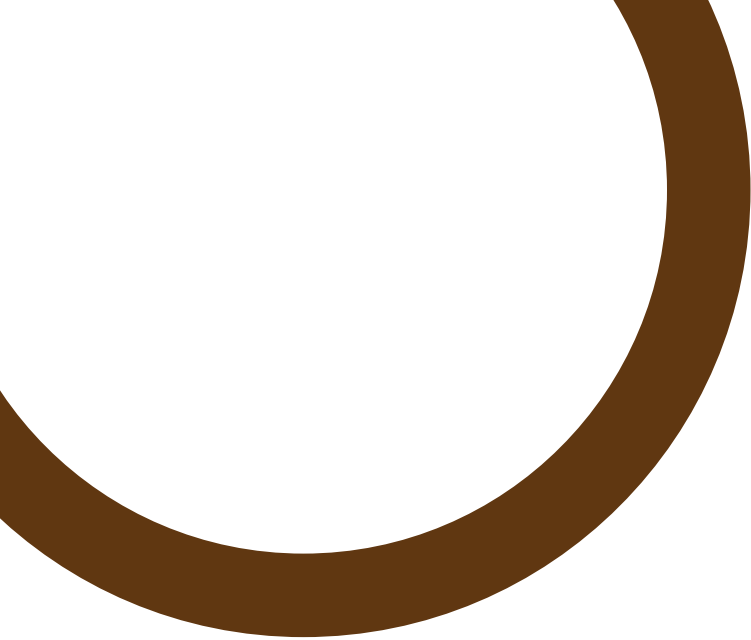
Na sluiting van de jaarvergadering werd een diaserie gepresenteerd over de 40-jarige Heemtuin, de rol van Hub Mulders, 50 jaar IVN-lid, daarin en tevens aan-

dacht voor de overige jubilarissen: Harrij van Worragen, Mien Paulissen, Jo Heinemans, Stuf Kaasbrood, A.L. van der Mooren (omdat deze niet aanwezig kon zijn, werd hij een paar dagen later bezocht door een afvaardiging van het bestuur), Jo Salden.

Alle jubilarissen werden persoonlijk toegesproken door voorzitter Pierre Wijnen, die op zeer hartelijke wijze werd geassisteerd door wethouder Léon Geilen. Deze wenste de feestelingen geluk namens de gemeente en in zijn slottoespraak wees hij op het belang voor de gemeente van het vrijwilligerswerk dat zoveel jaren lang trouw was verricht. Elke jubilaris kreeg een fles wijn van de wethouder.

Op het internet (onder de tab Nieuws vindt U de fotogalerij van deze avond. Daar passeren alle jubilarissen de revue en krijgt U tevens een impressie van de geweldige sfeer op die avond.

Natuurgidsencursus 30 mei

17 mei: Reünie bij de 40-jarige lindeboom

17 mei: Harrij van Wordagen zilveren, Willy Hamers gouden speldje

Lindeboom beschermen tegen specht

Stormschade